



Startnotitie Opstellen Recreatie en Toerisme Visie

Opdrachtgever: Gemeenteraad van Westerveld

Opdrachtnemer: College van burgemeester en wethouders van Westerveld

Juni 2024

Inhoud

1. Inleiding en aanleiding.....	3
2. Doel en aanpak	3
3. Uitgangspunten	4
4. Toeristisch aanbod Westerveld in cijfers	4
5. Proces en planning.....	5

1. Inleiding en aanleiding

In de Begroting 2024 'Samen bouwen' is opgenomen dat er in 2024 een nieuwe toeristische visie wordt opgesteld. In Westerveld is de recreatie en toerisme sector een belangrijke economische sector. Maar ook natuur en woningbouw moeten voldoende ruimte krijgen: klimaat, energie, wonen, natuur en recreatie moeten met elkaar in balans zijn. Om die balans te bereiken schrijven we in 2024 een visie hoe Recreatie en Toerisme duurzaam kunnen groeien. Aanleiding voor het schrijven van een nieuw toeristisch beleid is dat er de verschillende maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen zijn die vragen om herijking van het beleid.

In de startnotitie geven we een overzicht van bestaande beleidsdocumenten en opgaven die vragen om nieuwe beleidskaders waarmee we de vrijetijdssector in de gemeente kunnen faciliteren en versterken.

2. Doel en aanpak

Het doel van deze visie is om een integraal kader te bieden voor het toeristisch-recreatief beleid in de gemeente Westerveld voor de periode 2025-2029. De visie zal ingaan op de volgende onderwerpen:

1. Regulering en diversificatie van het aanbod voor verblijfsrecreatie, om te voorkomen dat er te veel "meer van hetzelfde" ontstaat;
2. Verbetering van de toegankelijkheid en kwaliteit van het toeristisch-recreatief aanbod, zowel voor dagrecreatie als verblijfsrecreatie;
3. Versterking van de recreatieve infrastructuur en ontsluiting van natuur en landschap, met aandacht voor spreiding van bezoekers;
4. Ondersteuning en stimulering van ondernemers in de sector, onder andere via het programma Vitale Vakantieparken;
5. Inzet van Recreatie en Toerisme als middel om de brede welvaart in de gemeente te versterken;
6. Positionering en profilering van Westerveld als aantrekkelijke toeristische bestemming, met focus op de unieke kernwaarden;
7. Aandacht voor de uitdagingen van de sector, zoals de transformatie en (re)vitalisatie van vakantieparken, nieuwe gebiedsinrichtingsplannen en toenemende regels in natuur- en landbouwgebieden. Ook opgaven als toename arbeidsmigranten, vergrijzing, instandhouding voorzieningen, toegankelijkheid natuur en bereikbaarheid spelen een grote rol.

Participatie

Bij het opstellen van de visie zal nauw worden samengewerkt met relevante stakeholders, zoals de ondernemers, brancheorganisaties en natuurbeheerders. Ook de input van inwoners zal nadrukkelijk worden meegenomen. Het Toeristisch Platform heeft inmiddels haar voorkeur uitgesproken voor 3 bedrijven om een offerte aan te vragen.

3. Uitgangspunten

De visie zal worden opgesteld aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- De visie 'Perspectief Bestemming Drenthe', waarin drie streefbeelden zijn geformuleerd. De drie streefbeelden zijn:
 1. Trots en respect voor de eigen cultuur en identiteit versterken en uitdragen, middels het versterken van de identiteit van de Westerveldse dorpen en het vertellen van de unieke verhalen;
 2. De natuurlijke waarden optimaal benutten en de provincie profileren als de Oerprovincie, door a.s. het benutten van de aantrekkingskracht van de Nationale Parken en deze natuurgebieden met elkaar te verbinden;
 3. Inzetten op het creëren van een aantrekkelijke leefomgeving voor de inwoners van Drenthe, middels bestemmingsmanagement de unieke waarden van de gemeente Westerveld benutten en aantrekkelijke recreatieconcepten te ontwikkelen;
- De resultaten uit de Dashboard Impact Toerisme (2021). Het Dashboard geeft inzicht in de huidige toeristisch-recreatieve situatie van een aantal Drentse gemeenten, waaronder gemeente Westerveld;
- De evaluatie van het project Vitale Vakantieparken. Het evaluatierapport: Onderzoek naar vervolg Vitale Vakantieparken Drenthe is in juni 2024 met de raad gedeeld. Uit dit rapport komt voort dat er meer focus en samenhang in het programma nodig is om resultaten te halen. Hieruit volgt de 'pilot omgevingsprogramma vitale vakantieparken in de gemeente Westerveld'. Dit loopt gelijktijdig met de op te stellen visie;
- Onderzoeksrapporten over bezoekersstromen (2023) en duurzaam toerisme ().
 - Het onderzoek bezoekersstromen geeft antwoord op de vraag hoe de bezoekersstromen in het gebied van de Drents-Friese grensstreek beter kunnen worden aangesloten op de mogelijkheden in het gebied, zowel vanuit de bezoeker (beleving), de ondernemer (verbinding met het gebied) als de natuur (goed gecommuniceerde zonering);
 - Het onderzoek duurzaam toerisme heeft een vervolg gekregen met het opstellen van een beheer- en inrichtingsplan (november 2023) dat een vervolg krijgt in 2024;
- De Omgevingsvisie, het op te stellen omgevingsprogramma (pilot) Verblijfsrecreatie Westerveld en het Drents Programma Landelijk Gebied;
- Regiopromotieplan Zuidwest Drenthe, waarmee we de kracht van de regio versterken, door te werken vanuit de volgende pijlers: verbinden, informatievoorziening, productontwikkeling, promotie;
- Het huidige toeristisch/recreatieve aanbod in Gemeente Westerveld.

4. Toeristisch aanbod Westerveld in cijfers

De gemeente Westerveld kenmerkt zich door:

- 2 Nationale Parken Dwingelderveld en Drents Friese Wold;
- Oerlandschap Holtingerveld (Natura 2000);
- UNESCO Werelderfgoed Koloniën van Weldadigheid;
- Hunebedden in Havelte en Diever;
- 8 beschermde dorpsgezichten;
- bijna 300 monumenten;
- 1 museum van Provinciaal Belang (Museum de Proefkolonie);
- 3 kleine musea (Oermuseum, Miramar, Valse Kunst);

- Open Science Hub (Dwingeloo);
- 3 openluchtzwembaden (Havelte, Vledder en Dwingeloo);
- Kleinschalige dagrecreatie, zoals beleefboerderij Hoeve Willem 3 in Wilhelminaoord, Beleefpark de Paasbergen Dwingeloo, Overdekte speelhal De Noordster in Dwingeloo, Theehuis en speeltuin 't Hunebed in Havelte.
- 2 openluchttheaters (Diever en Havelte);
- Diverse routestructuren, waaronder een uitgebreid wandel- en fietsknooppuntennetwerk.

Aanbod verblijfsaccommodaties Westerveld

- 63 vakantieparken/campings;
- 13 hotels;
- 23 groepsaccommodaties;
- 7 boerencampings;
- 2 camperplaats accommodaties.

5. Proces en planning

Het proces om te komen tot de Recreatie en Toerisme visie ziet er als volgt uit:

Het participatieplan vindt in afstemming plaats met de stakeholders, waarbij de raad ook wordt uitgenodigd.

Mei/juni 2024	Startnotitie bespreken in college
Juni 2024	Opstellen planning en participatieproces, offerte-uitvraag
Juli 2024	Offerte Recreatie en Toerisme visie
September 2024	Startnotitie naar Raad
Eind 2024	Eerste conceptversie visie gereed en voorleggen aan Toeristisch Platform

Q1/Q2 2025	Besluitvorming college/raad over visie
3 maart 2025	Visie bespreken met wethouder
11 maart 2025	Besluitvorming college
April – juni 2025	Besluitvorming raad, in afstemming met omgevingsprogramma verblijfsrecreatie Vitale Vakantieparken

Het streven is om de definitieve Recreatie en Toerisme visie in mei 2025 aan het college en de raad voor te leggen ter vaststelling.